Aika: 28.9.2016

Asia: Tutkimusprofessori, johtaja Timo Koivurovan lausunto Valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittisesta selonteosta

Tässä lausunnossa otan yleisellä tasolla kantaa muutamaan asiakohtaan (lausunnon lopussa on muutama kielikorjaus).

Yleisesti ottaen selonteko on napakka, luettava ja asiantuntevasti tehty. Mielestäni se on kuitenkin tärkeä lukea tarkasti läpi. Selonteko korostaa epävarmuutta Suomen turvallisuusympäristössä, mutta samalla siinä itsevarmasti kerrotaan, miten asiat tulevat etenemään. Monin paikoin jäin miettimään, että tiedämmekö me todella, että asiat etenevät näin. Tämän takia olisi syytä miettiä kielenkäyttöä niissä kohdin, joissa on asioiden eteneminen ennustettu ehkä liiankin itsevarmasti. Esimerkiksi ”Pariisin sopimuksen vauhdittama muutosprosessi fossiilisista polttoaineista uusiutuviin energialähteisiin vaikuttaa merkittävästi taloudellisiin ja poliittisiin valtasuhteisiin maailmassa”. Tähän mennessä nämä ilmastoregiimin toimet ovat kuitenkin aika vähän tätä muutosprosessia tukeneet, joskin kyllä Pariisin ilmastosopimus positiivinen muutostekijä tähän suuntaan on. Kysymys on siitä, miten asiat esitetään. Venäjää koskevat osat on esitetty myös aika selkeästi, ikään kuin tietäisimme, mitä siellä tapahtuu nyt ja tulevaisuudessa. Nämä kohdat kannattaa lukea pohtien, mitä loppujen lopuksi tiedämme esimerkiksi Venäjän talouden valintojen vääryydestä (s. 16). Tai sivu 21: ”Unionin on tulevina vuosina ratkaistava lukuisia keskeisiä kysymyksiä. Nämä kysymykset liittyvät muun muassa Eurooppaan suuntautuvaan maahanmuuttoon, unionin

yhtenäisyyteen sitä ympäröivien geopoliittisten ristiriitojen syvetessä, hitaaseen talouskasvuun ja euroalueen vakauteen”. Mistä tiedämme, että unionia ympäröivät geopoliittiset ristiriidat syvenevät?

Ilmastonmuutoksesta kirjoitetaan näin: ”Pariisin ilmastosopimus asettaa pitkän aikavälin tavoitteeksi maapallon keskilämpötilan nousun rajoittamisen alle kahteen asteeseen”. Pariisin sopimuksen johdannossa todetaan, että: “Emphasizing with serious concern the urgent need to address the significant gap between the aggregate effect of Parties’ mitigation pledges in terms of global annual emissions of greenhouse gases by 2020 and aggregate emission pathways consistent with holding the increase in the global average temperature to well below 2 °C above preindustrial levels and pursuing efforts to limit the temperature increase to 1.5 °C”. Mielestäni olisi parempi ilmaista tämä niin, että nousun rajoittamisen minimissään alle kahteen asteeseen”.

Sivulla 11 sanotaan myös näin: ”Samalla miljoonien ihmisten elämä eri puolilla maailmaa on parantunut ja köyhyys vähentynyt koulutusmahdollisuuksien kasvun, eliniän pidentymisen ja teknologisen kehityksen ansiosta”. Jäin miettimään, että eivätkö yleisesti maailmanlaajuinen vapaakaupan mahdollistuminen ja talouden globalisaatio ole myös antaneet kehitysmaille mahdollisuuden parantaa asemaansa?

Samalla sivulla sanotaan myös näin: ”Eri puolilla maailmaa autoritaariset ja puoliautoritaariset hallitukset ja monet hauraat demokratiat rajoittavat demokraattisten instituutioiden toimintaa sekä kaventavat perusvapauksia ja

ihmisoikeuksia, ilmaisunvapautta ja sosiaalisen median toimintaa”. Miksi vain sosiaalisen median?

Sivu 15: jos puhutaan nollasummapelistä, on parempi lyhyesti aukaista termin sisältö, jos selonteolla halutaan tavoittaa laajempikin kansanosa.

Olisin odottanut maailman kauppajärjestön WTO:n mainintа parissakin kohtaa selontekoa.

5.7. Olisi hienoa, jos Suomessa joskus oltaisiin ylpeitä roolistamme arktisessa yhteistyössä. Otettaisiin esim. esiin se, että me olimme se valtio, joka pystyi kylmän sodan aikana luomaan Arktisen hallitustenvälisen yhteistyön, jossa sekä Yhdysvallat että Neuvostoliitto ovat mukana. Arktinen neuvosto vain jatkoi Suomen aloittamaa Arktista ympäristönsuojelustrategia yhteistyötä eli me pystyimme luomaan vuoropuhelun idän ja lännen välille jo kylmän sodan aikana, joka nyt on elintärkeä (ja toimii, toisin kuin toinen aloitteemme, ETYJ). Ehkä se ei kuulu tällaiseen selontekoon, mutta kyllä Suomi vähän asiasta kunniaa itselleen ottaa.

Kieli:

Sivu 10: Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan muuttununeelle toimintaympäristölle ovat ominaisia muutoksen nopeus ja ennustamattomuus.

korjaa: muuttuneelle.

Sivu 19: Aseellisen hyökkäyksen torjumiseksi Suomi ylläpitää turvallisuusympäristöön suhteutettu kansallista puolustuskykyä ja jatkaa puolustusyhteistyötä.

korjaa: suhteutettua

Sivu 30: ”Konfliktien ennaltaehkäisyssä ja ratkaisupyrkimyksissä diplomatian ja kansallisten ja uskontojen välisten dialogiprosessien merkitys kasvaa rauhanprosessien ohella”.

Vaikea lause! mitä tuo ”kansallisten” tuolla tarkoittaa?